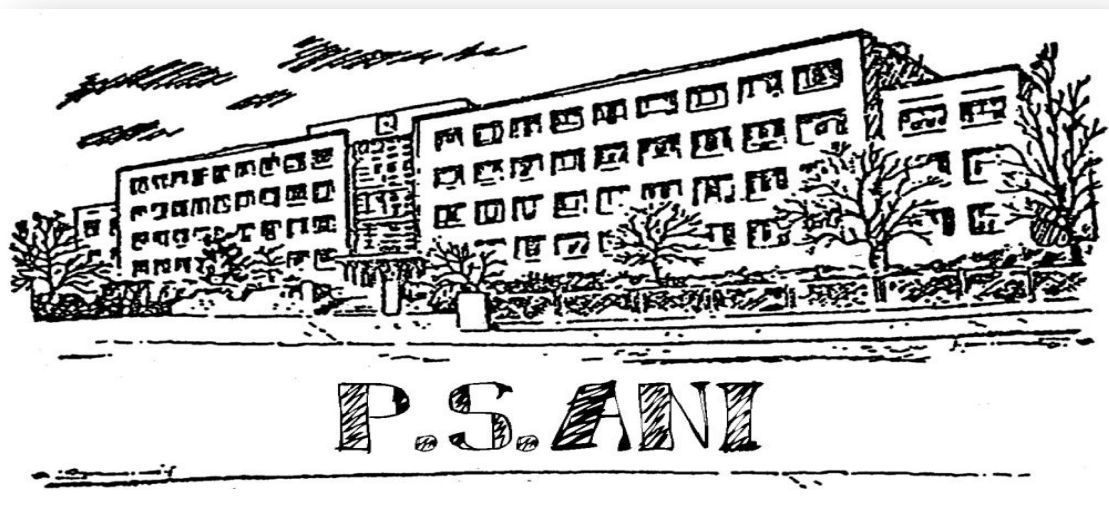

JARO 2015

OBSAH

BENEFICE ŠÁRKY Š.

SEMINÁŘ TVŮRČÍHO PSANÍ
GYMNÁZIUM VÁCLAVA BENEŠE TŘEBÍZSKÉHO

Kenningy

Strašidelný dům

Vkročil jsem do domu a ztrouchnivělá prkna podlahy zaskřípala pod mojí vahou. Peřinami oken pronikaly nitky zlatého přediva a tančily po zaprášené podlaze. V rohu místnosti se povalovaly staré zápisky občanského uvědomění, napůl ohlodané malými morovými nákazami. Stěny domu byly rozpraskané, na jednom místě se po nich táhla temná rozšklebená ústa, jen z nich něco vylézt. Pod starým houpacím křeslem se krčila šelma noci a nedůtklivě mě pozorovala. Pak švihla kormidlem těla a zmizela ve stínech.

Z jedné z hořejších místností se ozvalo zaskřípění, jehož zavilý zvuk mi pronikl až do morku kostí. Ignoruje svůj zběsile bušící strojek života, vystoupal jsem po schodech a dával si pozor, abych neuvízl v jednom z četných míst, kde se dřevo propadlo. Ocitl jsem se na konci tmavé chodby, lemované po obou stranách dveřmi. Na jejím konci stál kamenný člověk a díval se vpřed mrtvými očima.

Neustále se ohlížeje, vycouval jsem z toho sídliště tiché hrůzy.

Lovci noci

Na nevelkou mýtinu dopadalo jemné světlo vyzařované z lampy nočního nebe a ozařovalo podivnou sešlost, která se zde shromáždila.

Na nevelkém prostoru stáli uspořádaní v kruhu lovci noci a jeden druhého si tiše prohlíželi. Na něco – nebo někoho – čekali. Náhle ve tmách mezi stromy zasvítily dva živé reflektory a na prostranství majestátně vstoupil vůdce těchto předků psů. Kruh se rozevřel a vpustil svého velitele do středu. Tvor otevřel obrovskou tlamu a ukázal úctyhodnou řadu trháků masa. Z hloubi hrdla se mu vydral děsivý řev. Ostatní zvířata jej napodobila a nocí se rozezněla symfonie lovu, která už sama stačila k tomu, aby k smrti vyděsila budoucí kořist.

Lovci noci zavětrili a neomylně zachytili pach strachu. Rozpustili svou formaci a v čele se svým obávaným králem se rozeběhli vstříc temnotám lesa.

Limeriky

Kdo se zajímá o život koní
ví, že jim pizza moc hezky voní.
Dejte jim pizzu do stáje
darujte jim lístek do ráje
a uslyšíte, jak podkovy zvoní

Tam v horách žil byl pes,
co míval velkou ves.
Byl marnivý až hrůza.
ves sebrala mu lůza.
Teď schovává se kdes.

Literární minimalismus - povídka

Vzpomínka

Jako každé ráno, i tentokrát přijel autobus pozdě. Nezpозdil se sice o deset minut, jako obvykle, nýbrž jen o pět, přesto ale nestál na stanovišti včas a to znamenalo pro čekající lidi spoustu spěchání. Ale oni už na to byli zvyklí.

Lucie si jako obvykle vybrala místo úplně vzadu a dívala se z okénka na nastupující lidi. Většinu z nich znala od vidění, ale prohodila s nimi za celý rok jen několik slov. Nebyl mezi nimi nikdo, koho by mohla považovat za přítele. Sledovala, jak se zástup zkracuje, jak lidé usedali na sedadla autobusu, ztracená v myšlenkách, když si náhle všimla temné siluety vedle blízkého stánku s novinami. Trochu se naklonila, aby lépe viděla, a snažila se zaostřit zrak.

Byl to černý pes. Tiše pozoroval autobus a ukryval se ve stínu, dokud všichni lidé nenastoupili a autobus se pomalu nerozjel. Pak se obrátil a odklusal pryč.

SEMINÁŘ TVŮRČÍHO PSANÍ
GYMNÁZIUM VÁCLAVA BENEŠE TŘEBÍZSKÉHO

Lucie nemohla ten obraz po celý den smazat z paměti. Stále se jí vracela představa psa, stojícího na zastávce, jako kdyby na něco – nebo někoho – čekal. Když večer odcházela ze školy, byla napůl přesvědčená, že tam pes bude čekat. K jejímu zklamání tam našla jen ty samé cestující jako vždycky.

Následující dny ji strhly do víru povinností a úkolů, takže na psa téměř úplně zapomněla. Jaké pak tedy bylo její překvapení, když ho přesně za týden opět spatřila. I tentokrát stál u novinového stánku a pozoroval autobus. Lucie pohlédla na řadu před sebou, usoudila, že si může dovolit na chvíli se vzdálit, a pomalu se vydala směrem ke psu. Zvíře na ní upřelo smutné tmavé oči. Lucie se zastavila kousek před ním a natáhla ruku. Pes naklonil hlavu na stranu, naposledy obrátil zrak k autobusu, jako by se o něčem ujišťoval a zmizel za rohem.

Lucie se zamyšleně vrátila k autobusu a ztracená v myšlenkách si vůbec nevšimla rozhněvaného řidiče, který jí spílal za zdržování. Posadila se na volné místo a vyklonila se z okna, jestli psa ještě neuvidí.

„Je tam zase?“ ozvalo se vedle ní. Překvapeně otočila hlavu a pohlédla na postaršího muže, který seděl vedle ní.

„Koho myslíte?“ vykoktala překvapeně.

Muž se usmál. „Přece toho psa.“

„Vy o něm víte?“

Muž pokrčil rameny. „Ano. Čeká tu každé ráno už několik měsíců. Od té doby, co ...“ Odmlčel se.

„Od jaké doby?“ vyzvíдалa Lucie.

„Od té doby, co mu jeho pán, který jezdil každý den tímhle autobusem, zemřel na infarkt. Čeká tady na něj každý den.“

Nejlepší přítel člověka

Stojím za plotem, který se tyčí mezi mnou a zahradou pokrytou diamantově třpytivou sněhovou pokrývkou jako hradba před středověkým hradem, a pozoruji psa nadšeně poskakujícího za ní. Nelze popřít, že je to pes skutečně krásný. Jeho srst je hustá a nadýchaná a působí téměř plyšově, jen do ní zabořit tvář. Má barvu karamelu, na místech přerušovanou ebenově černými skvrnkami. Jeho safírově modré oči mají přátelský výraz, pečlivý pozorovatel by z nich však vyčetl i jistou ostražitost. Má dlouhé, v tichém a studeném větru povlávající uši a kolem krku tmavý obojek se psí známkou. Ačkoliv je chladno, psovi není zima, nebo to alespoň hrdinně nedává najevo. Zdědil odvahu svých vlčích předků.

Většinu dne stráví na zahradě, kde pozoruje procházející lidi jako dítě, které vyhlíží někoho, s kým by si mohlo hrát. Je to přece jen stále ještě štěně. Když je krásné počasí a slunce rozpaluje střechy domů a odráží se od plechů v oslepující rudé záři, lehne si do zelené trávy a odpočívá. Teď ale není léto a není ani jaro, je zima, voda se mění v led a ze střeš visí průzračné rampouchy. Psovi to, zdá se, příliš nevádí. Pamatuje si vůbec na léto? Nebo se vzpomínky na horko a žár nám blízké hvězdy v jeho mysli už dávno rozplynuly jako se za pár měsíců vypaří poslední zbytky sněhu, který teď křupe pod nohama?

Pes mi věnuje poslední pohled, pohodí hlavou a loudavým krokem odejde k domovním dveřím. Tam se posadí a unaveně sleduje vločky, které se v kruzích snášejí ke zledovatělé zemi. Ač potomek divokých, svobodomyšlných vlků, stejně by raději ležel na pohovce u krbu, ve kterém vesele plápolá oheň, a poslouchal pro něj nesmyslné tlachání svých pánů.

SEMINÁŘ TVŮRČÍHO PSANÍ
GYMNÁZIUM VÁCLAVA BENEŠE TŘEBÍZSKÉHO

Bajka o důvěřivém psu

V jedné vesnici žil pes, který měl velmi rád lidi. „Lidé jsou v jádru dobří. Nikdo se nenarodí jako předem zlý člověk,“ říkával ostatním psům. Ti se mu jen smáli a vrtěli hlavou nad jeho důvěřivostí. Říkali mu: „Nebud' hlupák. Ne všichni jsou tak dobří, jak si myslíš.“ Pes tomu ale odmítal uvěřit a dál se nadšeně vítal s každým, koho viděl. Nikdy by ho nenapadlo na někoho zavrčet či vycenit zuby.

Jednoho večera jej probudil jeho pán, který přišel k jeho boudě. Nesl v ruce vodítko a pes usoudil, že jdou na procházku. Připadalo mu, že je na to trochu pozdě, ale víc nad tím neuvažoval. Páníček jej dovedl k autu, pokynul mu, aby vyskočil do kufru a sám se posadil k volantů. Pes byl o to víc nadšený, protože rád jezdil na výlety.

Auto se rozjelo. Pes si všiml, že na něj jeho pán stále vrhá do zrcátka nad sebou pohledy, trochu lítostivé.

„Omlouvám se, nemám jinou možnost,“ zamumlal náhle. Pes zmateně naklonil hlavu na stranu.

„Opravdu. Myslel jsem si, že to bude dobré ... Ale jsou asi nepoučitelní. Oba dva,“ hovořil k němu jeho pán, jako by čekal, že mu pes odpoví.

Nastalo ticho, chvílemi přerušované míjejícími auty. Pes už v toto chvíli tušil něco zlého, ale jeho naivní, důvěřivá povaha se proti tomuto pocitu stále vzpírala. Vymýšlel si nové a nové důvody, proč je vlastně všechno dobré a neschyluje se k ničemu špatnému.

Uplynula další hodina. Venku už se rozprostřela tma, na nebi svítily hvězdy. Pes ležel v kufru stočený do klubíčka a usínal, když se auto náhle zastavilo.

Pán mu přišel otevřít kufr a pes vyskočil ven. Protáhl se a rozhlédl se po okolí, aby zjistil, kde se to ocitl. Před sebou spatřil velkou budovu. Nevypadala jako žádný dům, který kdy se svým pánem navštívil. Vzduch prořizlo štěkání cizího psa.

Pán připoutal psa na vodítko a vedl ho k širokým dveřím. Stiskl zvonek a chvíli čekali. Nakonec se dveře otevřely.

„Ano? Vy jste pan Dubovský?“ zeptala se vysoká, příjemně vyhlížející žena.

„Ano, jsem. Tohle je Billy,“ řekl trochu přiškrceným hlasem psův pán a ukázal na psa. Žena se k Billymu sklonila a pohládila ho hlavě.

„Nebojte, bude tu o něj dobře postaráno.“

SEMINÁŘ TVŮRČÍHO PSANÍ
GYMNÁZIUM VÁCLAVA BENEŠE TŘEBÍZSKÉHO

A pak se stalo něco nepochopitelného. Psův pán předal vodítko ženě, obrátil se k nim zády a vyšel do tmy.

Pes na to nikdy nezapomněl. Tehdy se jeho naivita zcela vytratila a nahradila ji nedůvěřivost. Jeho paní a její malý syn jej vyměnili za mladšího psa, to naštěstí nevěděl. Vyplynulo však z jeho situace pro něj poučení, aby nikomu příliš nedůvěřoval.

SEMINÁŘ TVŮRČÍHO PSANÍ
GYMNÁZIUM VÁCLAVA BENEŠE TŘEBÍZSKÉHO

Dotazník

Vlastníte psa?

↑ Ano, více než jednoho

↑ Ano, jednoho

↑ Ne

↑

↑

↑

Pokud psa vlastníte, je Váš mazlíček čistokrevný?

Ano, záleží mi na tom

Ano, ale není to pro mě důležité

Ne

Kolik peněz měsíčně vydáte za krmivo?

↑ 1 000 Kč a více

↑ 700 Kč – 900 Kč

↑ 400 Kč – 600 Kč

↑ méně než 400 Kč

↑

↑

↑

Jakým způsobem cvičíte svého psa?

Cvičí jej profesionální trenér

Cvičím ho já sám/sama

Necvičím ho vůbec

Chováte spolu se svým psem ještě jiné domácí zvíře?

↑ Ano, několik

↑ Ano, jedno

↑ Ne, nesnesli by se

↑

↑

↑

Myslíte si, že je možné chovat psa spolu s kočkou?

Ano

Ano, ale pouze pokud si na sebe zvykají od útlého věku

Ne, psi a kočky se nesnášejí

Myslíte si, že by psi měli spát s člověkem v posteli?

↑ Ano, jsou to členové rodiny

↑ Ano, ale pouze malá plemena

↑ Ne, je to nehygienické

↑

↑

↑

Chodíte se svým mazlíčkem na psí přehlídky?

Ano, oba nás to moc baví

Ano, ale jen zřídka

Ne

SEMINÁŘ TVŮRČÍHO PSANÍ

GYMNÁZIUM VÁCLAVA BENEŠE TŘEBÍZSKÉHO

Oblékáte svého psa do psích oblečků?

↑ Ano, je to moc roztomilé

↑ Ano, ale jen pokud je to třeba (v zimě, za deště)

Ne, psi nejsou panenky

Myslíte si, že je pes nejlepším přítelem člověka?

↑

Ano, zcela určitě

↑

Nevím

↑

Ne, jiná zvířata jsou loajálnější/ Zvířata nejsou loajální vůbec

SEMINÁŘ TVŮRČÍHO PSANÍ
GYMNÁZIUM VÁCLAVA BENEŠE TŘEBÍZSKÉHO

Vyhodnocení:

1. 60% dotazovaných lidí odpovědělo, že chová psa, z toho 20% chová více než jednoho.
2. Z těchto lidí přitom 40% chová čistokrevného psa a 15% z nich odpovědělo, že jim na čistokrevnosti záleží. 60% nechová čistokrevného psa.
3. 70% majitelů psů odpovědělo, že vydá měsíčně 700 Kč až 900 Kč za krmivo, 10% vydá více než 1 000 Kč, 20% vydá 400 Kč – 600 Kč.
4. 30% chovatelů udalo, že psa svěřují do péče profesionálního trenéra, 60% jej cvičí samo a 10% necvičí vůbec (tito lidé zároveň dodali, že jejich plemeno je malé).
5. 40% chová spolu se psem ještě jedno další zvíře, 30% chová pouze jednoho psa a 20% chová několik dalších domácích zvířat.
6. 40% dotazovaných se domnívá, že psa lze s kočkou chovat, 40% řeklo, že ano, ale pouze pokud jsou spolu vychováváni od útlého věku a 20% odpovědělo záporně.
7. 30% lidí si myslí, že je v pořádku spát se psem v posteli, 40% řeklo, že ano, ale pouze pokud je to malé plemeno a 30% odpovědělo, že je to nehygienické.
8. 20% majitelů chodí se svým psem na přehlídky, 40% se tam občas podívá a 40% nechodí vůbec.
9. 30% majitelů psa obléká svého mazlíčka do oblečků, 40% jej obléká pouze v případě nutnosti a 30% jej neobléká vůbec.
10. 50% lidí věří, že pes je nejlepším přítelem člověka, 25% odpovědělo, že neví, a 25% řeklo, že ne.

Závěr: Lidé v České republice mají psy rádi a mají k nim spíše volnomyšlenkářský postoj – neuchytila se zde psí móda a většina lidí chová svého mazlíčka spíše jako společníka, než aby jej profesionálně cvičila a vodila na psí přehlídky.

Krása a ošklivost

Byl to jeden z těch ojedinělých únorových dnů, kdy se ponuré mraky rozplynuly a na obloze se objevilo vytoužené slunce. Štiplavý vítr na chvíli ustal a rozzářené střechy domů spolu se zpívajícím ptactvem budily dojem, že už brzy přijde jaro.

Ulice se hemžily lidmi, kteří si užívali příjemné změny počasí zrovna tak jako já. Vodili na vodítku své pejsky vesele očmuchávající rohy, zastavovali se, aby prohodili pár slov se známými, a zdálo se, jako by z nich opadla šedivá příkrývka zimních starostí.

Zamířila jsem ke dveřím knihkupectví. Nad hlavou se mi rozezněl zvonek, který upoutal pozornost místní prodavačky. Zdvořile jsem pozdravila, příliš si mě ale nevšímala. Její pohled byl upřen na mladého muže stojícího u jednoho z regálů a prohlížejícího si tituly knih.

Na první pohled to nebyl typický zákazník. Na to byl oblečen příliš ... Prohlédla jsem si jeho oblečení. Dlouhý kabát, tmavé společenské kalhoty a naleštěné černé boty. Kolem krku měl nedbale uvázaný šarlatový šátek. Byla to ale úmyslná elegantní nedbalost, s jakou na něj uvázal uzel, nikoli lenost. Viktoriánský. To bylo to správné slovo.

Můj první pocit byla úžasnost, kterou ale vzápětí vystřídala uznalost. Bylo obdivuhodné, že se neostýchal oblékat se takto dnes už netradičně. Muž vytáhl z regálu s povinnou četbou jednu knihu a otevřel ji na úvodní straně. Podařilo se mi zahlédnout název: Květy zla. Dobrá volba, pomyslela jsem si.

Jako by zaslechl mé myšlenky, muž zvedl hlavu. Nedalo se popřít, že byl pohledný, ale bylo na něm něco zvláštního, co nemělo co dělat s jeho podivným vkusem v oblékání. Možná to byl pohled v jeho modrých očích, ve kterém se v podivné kombinaci spojovalo mládí a stáří, bezstarostnost a uštvanost.

„Tuhle knihu mám moc rád. Kdysi mi její výtisk věnoval jeden dobrý přítel,“ ozval se vedle mě příjemný hlas. Muž stál s knihou v rukou vedle mě a usmíval se.

„Ach tak,“ odvětila jsem trochu překvapeně.

„Už jste ji četla?“

Pokrčila jsem rameny. „Vybrala jsem si ji jako četbu k maturitě, takže ano.“

Muž se zatvářil trochu překvapeně, vzápětí se mu ale tvář opět rozjasnila. „A co se vám na ní líbilo? Není to fascinující, jak byl Baudelaire schopen spojit dva tak vzdálené světy, jako je svět krásy a jeho zrcadlový opak: ošklivost?“

„Ano, moc fascinující.“ Kdo to je? Nějaký herec?

„Je smutné, že je krása tak pomíjivá, ale ošklivost je nesmrtelná. Ale v určitých případech může i v ošklivosti být krása, co myslíte? Umírající květy růže? Zříceniny kdysi honosných hradů? Dokonce i smrt krásného dne, zahalená krví, kterou lidé milosrdně nazývají červánky, ale je to stále to samé, copak to není považováno za krásné?“ V očích muže se objevil nepřítomný výraz.

„To ano. Spousta toho, co se netýká všedního, nudného, pragmatického myšlení a je spojeno s pocity, má v sobě něco z krásy. Ale kdo má na tohle v dnešní době čas? Kam mě dovede hledání krásy, když jediné, co můžu, je hledat pro sebe místo ve společnosti tak, abych pro ni nebyla zbytečná?“ Odmlčela jsem se. Jak se to stalo, že jsem se pustila do filozofické debaty s úplným cizincem?

„Člověk se tomu nesmí příliš poddat. Když už nemůže chodit, kam chce a kdy chce, neboť je svazován společností, tak nesmí dovolit, aby byla zotročena i jeho duše, pokud ještě nějakou má. Duše je křehká záležitost. Je tak jednoduché o ni přijít. A tolik lidí s ní zachází jako s něčím nepodstatným, mučí jí a týrá, dokud není příliš pozdě. Co bych já dal za to, aby má duše byla opět má!“

Byl to skutečně zvláštní proslov od podivného člověka. „A proč není vaše?“ odvážila jsem se zeptat.

„Protože jsem hřešil. Začalo to jedním nevinným rozhovorem a prvním zhřešením proti duši. Ale nemohl jsem se zastavit. Žil jsem život plný hledání smyslu a krásy a požitku, a abych toto všechno získal, činil jsem věci na úkor své duše. A pak jednoho dne ... už má duše nebyla má.“

„Aha. To je smutné. Ale třeba ji ještě můžete získat zpátky?“

Muž se smutně pousmál. „To už asi ne,“ Náhle se jeho melancholie jako mávnutím kouzelného proutku vytratila a přede mnou stál mladý usměvavý muž, mající radost ze života a z jeho prožitků.

„Je mi líto, že jsem vás takto zdržoval. Těšilo mě. Ach, napadá mě, že jsem se ani nepředstavil,“ řekl vesele a podal mi ruku. „Jmenuji se Dorian Gray.“